

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/712
komudagur 7.12.2011



Akureyri, 7. desember 2011

Atvinnuveganefnd Alþingis

Athugasemd varðandi bski. 372, frumvarp til laga um breytingu á raforkulögum nr. 65/2003 ofl.

Iðnaðarráðherra hefur lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á raforkulögum nr. 65/2003, meðal annars um frestun á gildistöku ákvæðis um aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisstarfsemi, sbr. þskj. 372. Ákvæði þetta átti upphaflega að taka gildi 1. júlí 2009 en hefur þrívægis verið frestað og er nú lagt til að því verði frestað í fjórða sinn.

Frestunin hefur í öll skiptin komið til vegna hagsmuna Orkuveitu Reykjavíkur, en önnur raforkufyrirtæki hafa nú þegar uppfyllt þetta ákvæði um aðgreiningu, þ.e. Rarik / Orkusalan, Hitaveita Suðurnesja / HS-orka og Norðurorka / Fallorka. Orkubú Vestfjarða og Rafveita Reyðarfjarðar hafa varanlega undanþágu vegna almenns ákvæðis sem gildir um dreifiveitusvæði með innan við 10 þúsund íbúa.

Tilgangurinn með því að krefjast aðgreiningar samkeppnis- og sérleyfisstarfsemi var tvíþættur, annars vegar var það forsenda fyrir að geta sett reglur um opinbert eignarhald á fyrirtækjum sem stunda sérleyfisstarfsemi, hins vegar að tryggja betur að allir raforkuframleiðendur sitji við sama borð í samskiptum sínum við þau fyrirtæki sem annast dreifingu á raforku og koma í veg fyrir samkeppnishindranir sem kunna að leiða af því að sérleyfis- og samkeppnisstarfsemi sé á sömu hendi.

Ekki verður annað séð en að þessi rök séu enn í fullu gildi. Orkuveita Reykjavíkur hefur því miður misnotað undanþágu sína frá aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisstarfsemi gróflega haustið 2010, með því að hækka gjaldskrá raforkudreifingar um 40% en raforkusölu um 11%, þrátt fyrir að félagið hafi sjálft reiknað út að hækkunarþörf í dreifingu væri 20% en í sölu 27%. Það liggur í augum uppi að ætlunin með þessu er að hlunnfara viðskiptavinum í raforkudreifingu, sem eiga sér engrar undankomu auðið, og nota afraksturinn til að niðurgreiða samkeppnisrekstur fyrirtækisins. Undirboðin hafa því miður ágerst haustið 2011 vegna offramboðs á raforku sem rekja má til gálausra fjárfestinga Orkuveitunnar og annars fyrirtækis í orkuverum.

Ekki þarf að fjölyrða um hve skaðlegt það er að fyrirtæki sem er ráðandi á markaðnum gangi þannig fram í skjóli sérstakrar undanþágu frá ákvæðum laganna. Rétt er að vekja athygli á því að Samkeppniseftirlitið hóf haustið 2010 rannsókn á „Háttsemi Orkuveitu Reykjavíkur á smásölumarkaði fyrir raforku“, í framhaldi af áður nefndum verðbreytingum Orkuveitunnar. Þessari rannsókn Samkeppniseftirlitsins er ólokið. Í þessu ljósi er sérstakt áhyggjuefni og undrunarefni að iðnaðarráðherra hyggist nú beita sér fyrir að þessi undanþága Orkuveitunnar verði enn framlengd. Árangur gjaldskrárbreytinganna lætur ekki á sér standa, Orkuveitan birti á dögnum 9 mánaða

uppgjör sem sýnir rekstrarhagnað 15,5 milljarða kr., hækkar um 5,6 milljarða á milli ára. Þarf þetta fyrirtæki virkilega undanþágu frá samkeppnisákvæðum raforkulaga? Þarf það virkilega að mæta „með vottorð í samkeppni“?

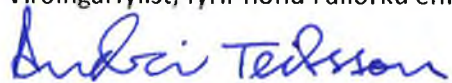
Sjónarmið Orkuveitunnar eru rakin í athugasemdum með frumvarpinu og segir meðal annars: „...verulegir fjárhagslegir hagsmunir eru í húfi við uppskiptingu Orkuveitu Reykjavíkur. Þeir mikilvægustu snúi að skattamálum og samskiptum við lánardrottna fyrirtækisins.“ Um fyrra atriðið er varðar skattamál er það að segja að tæpast getur iðnaðarráðherra haft á móti því að orkufyrirtækin greiði skatta af hagnaði sínum eða eignamyndun. En ef svo ólíklega vildi þó til þá gæti iðnaðarráðherra eða fjármálaráðherra eflaust beitt sér fyrir því að setja sérstök lög um skattleysi við uppskipti Orkuveitunnar og þar með leyst þann þátt í eitt skipti fyrir öll. Að öðrum kosti mun ekkert breytast og við getum strax séð fyrir okkur bréfið sem eigendanefndin mun senda iðnaðarráðherra haustið 2013. Um seinna atriðið er varðar samskipti við lánardrottna er það að segja að Orkuveitan er greinilega of skuldsett og þarf að huga að því að selja eignir, ekki aðeins smávægileg hliðarverkefni heldur umtalsverðar eignir svo sem eina eða fleiri virkjanir. Líklegt má telja að þær gætu selst á góðu verði, miðað við þann mikla áhuga sem er um þessar mundir á byggingu nýrra virkjana. Og vísun í athugasemdum iðnaðarráðherra til „viðkvæmrar stöðu orkufyrirtækjanna“ er hafnað, þau hafa öll náð að rétta mjög úr kútnum eftir efnahagshrunið 2008 og komið fjármögnun sinni í sæmilegt horf, nema Orkuveita Reykjavíkur.

Önnur raforkufyrirtæki hafa þegar lagt í kostnaðarsamar aðgerðir til að mæta kröfum raforkulaga um uppskiptingu. Og vitaskuld hafa þau þurft að taka tillit til þessa kostnaðar í gjaldskráum sínum. Hvers eiga þau fyrirtæki og þeirra viðskiptavinir að gjalda? Mikilvægt er að ekki sé í sífelli hringlað með lagaumhverfið og að öll raforkufyrirtækin sitji við sama borð.

Lokamálsgrein athugasemda með sambærilegu frumvarpi haustið 2010 var svohljóðandi: „Frumvarpið hefur fyrst og fremst áhrif á Orkuveitu Reykjavíkur og eigendur þess fyrirtækis. Ekki er um íþyngjandi áhrif að ræða.“ Fallorka mótmælti þessu á sínum tíma og benti á að frumvarpið hefði veruleg áhrif á samkeppni á raforkumarkaði með því að gera Orkuveitunni kleift að halda áfram undirboðum í raforkusölu, þetta hefði íþyngjandi áhrif á keppinauta Orkuveitunnar á því sviði. Og undirboðin væru á kostnað viðskiptavina í raforkudreifingu Orkuveitunnar svo að frumvarpið væri einnig íþyngjandi fyrir þá. Nú hefur seinni setningunni verið kippt út úr athugasemdunum og í því felst væntanlega viðurkenning iðnaðarráðherra á að frumvarpið hafi íþyngjandi áhrif. Þann skilning ber að þakka en betra væri þó að iðnaðarráðherra sæi til þess að hér á landi mætti ríkja heilbrigt umhverfi í samkeppnisrekstri á raforkusviði. Skýrsla Hagfræðistofnunar gefur til kynna að talsvert vanti uppá það á meðan Orkuveitan fær að reka einkaleyfis- og samkeppnisrekstur í samkrulli.

Af ofangreindum ástæðum vill stjórn Fallorku ehf. mótmæla því kröftuglega að frumvarp til laga um breytingu á raforkulögum nr. 65/2003 um frestun á gildistöku ákvæðis um aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisstarfsemi, sbr. þskj. 372, verði að lögum.

Virðingarfyllst, fyrir hönd Fallorku ehf.



Andri Teitsson, framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 140/707
komudagur 7.12.2011

Alþingi
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík

Reykjavík, 7. desember 2011
11.11

Efni: Umsögn Landsnets hf. um 318. mál – breyting á raforkulögum nr. 65/2003 o.fl.

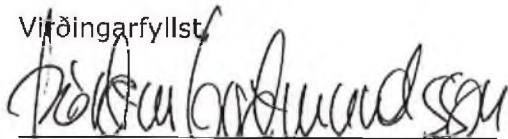
Vísað er til erindis nefndasviðs Alþingis sem barst Landsneti hf. í tölvupósti þann 2. desember sl. þar sem óskað var eftir umsögn Landsnets hf. um fyrirhugaðar breytingar á m.a. raforkulögum nr. 65/2003 (318. mál).

Landsnet telur ekki ástæðu til að tjá sig um fyrirhugaðar breytingar að öðru leyti en því að benda á skuldbindingar íslenska ríkisins á grundvelli EES samningsins að því er varðar óhæði og sjálfstæði flutningsfyrirtækisins. Í raforkutilskipun 2009/72/EB, sem von bráðar verður tekin upp í EES samninginn, er gengið lengra en áður hefur verið í kröfum er varða sjálfstæði og óhæði flutningsfyrirtækisins frá öðrum aðilum á raforkumarkaði, einkum raforkuframleiðendum og söluaðilum. Má í því sambandi einkum benda á kafla IV. og V. í tilskipuninni. Samkvæmt 9. gr. tilskipunarinnar skal þeim kröfum sem þar eru settar fram um sjálfstæði frá öðrum aðilum á raforkumarkaði fullnægt eigi síðar en 3. mars 2012 en frestur til að innleiða ákvæði tilskipunarinnar að öðru leyti innan ESB er 3. mars 2011.

Með frumvarpi því sem nú hefur verið lagt fram er því frestað um ótiltekinn tíma að tryggja framangreint sjálfstæði flutningsfyrirtækisins hér á landi, en margir hagsmunaaðilar hafa lengi gert athugasemdir við núverandi eignarhald Landsnets, ekki síst vegna hættu á hagsmunaárekstrum. Því er mikilvægt að nefnd sú sem átti að gera tillögur um framtíðareignarhald Landsnets hefji störf sem fyrst og greini þann vanda sem er samfara aðskilnaði Landsnets frá Landsvirkjun.

Mikilvægt er að Landsnet fylgi sömu þróun og er í Evrópu varðandi starfsemi flutningsfyrirtækisins og viðskiptaumhverfis. Erlendir aðilar sem huga að uppbyggingu hér á landi horfa mikið til þess að aðstæður hér á landi séu sambærilegar hvað rekstrarumhverfi og skilmála varðar.

Virðingarfyllst



f.h. Landsnets hf.

Þórunn Guðmundsson forstjóri



Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 07.12.2011
Tilvísun vor: 98.11

Alþingi
Erindi nr. P 140/723
komudagur 8.12.2011

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983, um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum, nr. 65/2003, og lögum nr. 19/2011, um breytingu á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum.

Að beiðni nefndasviðs Alþingis hefur Landsvirkjun fjallað um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983, um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum, nr. 65/2003, og lögum nr. 19/2011, um breytingu á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum, þingskjal 372 - 318. mál, sem lagt hefur verið fyrir Alþingi á 140. löggjafarþingi 2011 - 2012.

Landsvirkjun fagnar framkomnu frumvarpi og er sammála þeim breytingum sem lagðar eru til í frumvarpinu. Afar brýnt er út frá hagsmunum Landsvirkjunar að frumvarpið verði samþykkt sem fyrst.

Virðingarfyllt

Hörður Arnarson
forstjóri

Alþingi
Erindi nr. P 140/755
komudagur 10.12.2011

10.12.2011

Sæll Benedikt,

Í tölvupósti þínum frá því í gær kemur fram að á fundi atvinnuveganefndar Alþingis síðastliðinn föstudag hafi nefndin rætt meðal annars um 318. mál, Landsvirkjun o.fl. (eigendaábyrgðir, eignarhald Landsnets hf. og frestun fyrirtækjaaðskilnaðar). Fram kom í tölvupóstinum að meðal gesta á fundi nefndarinnar hafi verið fulltrúi Seðlabanka Íslands, Ríkisábyrgðarsjóðs, og að hann hafi á fundinum gert grein fyrir athugasemdum sem fram koma í umsögn Seðlabanka Íslands um þingmálið. Umsögnin fylgdi tölvupósti þínum.

Fyrir hönd nefndarinnar óskaðir þú eftir því að Landsvirkjun sendi nefndinni minnisblað um afstöðu fyrirtækisins til athugasemda í framangreindri umsögn Seðlabanka Íslands á tölvupóstfangið bsb@althingi.is eigi síðar en kl. 13, sunnudaginn 11. desember nk.

Undirritaður hefur f.h. Landsvirkjunar farið yfir umsögn Seðlabanka Íslands.

Það kann að vera álitamál hvort af hugtökunum "fjármálagerningar" eða "fjárhagslegar skuldbindingar" hafi víðtækari merkingu í lögfræðilegum skilningi, en Seðlabanki Ísland telur betra og skýrara að nota síðarnefndu skilgreininguna. Það sem hér skiptir máli er að nefndin og Alþingi séu sammála um að sú hugtakanotkun sem notuð verður sé bæði rýmri og skýrari en sú sem fram kemur í frumvarpinu og núgildandi lögum. Að því gefnu að svo sé getur Landsvirkjun tekið undir og samþykkt sjónarmið Seðlabanka Íslands í fyrrnefndri umsögn.

Landsvirkjun telur brýnt að fram komi í nefndaráliti að tilgangurinn með breyttu orðalagi frá frumvarpstextanum sé sá að rýmka skilgreininguna en ekki þrengja. Hugtakið "fjárhagslegar skuldbindingar" hlýtur að verða að túlka og skýra með mjög víðtækum og rúmum hætti. Það er í fullu samræmi við tilgang fyrirliggjandi frumvarps um eigendaábyrgð (ríkisábyrgð)vegna lánasamninga Landsvirkjunar, afleiðusamninga, fjármálagerninga og annarra sambærilegra samninga. Breytingin sem Seðlabanki Íslands leggur til miðar því fyrst og fremst að því að tryggja stöðu Landsvirkjunar og taka af allan vafa um til hverskonar nýrra fjárhagslegra skuldbindinga ríkisábyrgðin tekur.

Undirritaður vonast til að þessi tölvupóstur dugi án sértaks bréfs eða minnisblaðs um málið. Ef eitthvað þarfnast nánari skýringar eða umfjöllunar þá lætur þú mig vita, gsm 894 4164.

Vinsamlegast sendu mér staðfestingu um móttöku þessa tölvupósts.

Með kveðju,
Jón Sveinsson, hrl.,
yfirmaður lögfræðimála Landsvirkjunar

Alþingi - Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK**Alþingi**
Erindi nr. P 140/699
komudagur 7.12.2011Reykjavík, 7. desember 2011
Tilvísun: 2011120003/50.11
Verknúmer: 1227000**Efni: Umsögn og athugasemdir Orkustofnunar við frumvarp til laga um breytingu á lögum um Landsvirkjun o.fl. (eigendaábyrgðir, eignarhald Landsnets hf. og frestun fyrirtækjaaðskilnaðar), 318. mál**

Orkustofnun vísar til erindis Atvinnuveganefndar Alþingis, dags. 2. desember sl., þar sem óskað er umsagnar og athugasemda Orkustofnunar við frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983 um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001 um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum nr. 65/2003, og lögum nr. 19/2011 um breytingu á raforkulögum nr. 65/2003, með síðari breytingum (eigendaábyrgðir, eignarhald flutningsfyrirtækisins og frestun fyrirtækjaaðskilnaðar).

Orkustofnun hefur kynnt sér efni framangreinds frumvarps og gerir ekki athugasemdir við einstakar greinar þess en vill engu að síður áréttta eftirfarandi sjónarmið varðandi III kafla um eignaraðild flutningsfyrirtækis sbr. 5. gr. og um frestun fyrirtækjaaðskilnaðar, sbr. 6. gr., þar sem Orkustofnun fer með eftirlit raforkumála samkvæmt raforkulögum.

Um III. KAFLA
Breyting á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum.

Um 5. gr.

Lokamálsliður 1. mgr. 8. gr. laganna orðast svo: Flutningsfyrirtækið skal vera í meirihlutaeigu ríkis, sveitarfélaga og/eða fyrirtækja sem alfarið eru í eigu þessara aðila.

Með greininni er lagt til að horfið verði frá þeim breytingum sem gerðar voru með lögum nr. 19/2011 þar sem kveðið er á um að flutningsfyrirtækið skuli vera í beinni eigu ríkisins og/eða sveitarfélaga frá og með 1. janúar 2015. Í athugasemdum með frumvarpi þeirra laga sagði svo; *Samkvæmt núgildandi raforkulögum, eins og þeim var breytt með lögum nr. 58/2008, skal flutningsfyrirtækið ávallt vera í meirihlutaeigu ríkis, sveitarfélaga og/eða fyrirtækja sem alfarið eru í eigu þessara aðila. Ekki þykir heppilegt að fyrirtæki sem eru í eigu ríkis eða sveitarfélaga og hafa ríka hagsmuni af starfsemi flutningsfyrirtækisins, t.d. raforkuframleiðendur og dreifiveitur, eigi hlut í flutningsfyrirtækinu og er þessi breyting því lögð til.*

Frumvarpið gerir ráð fyrir að skipuð verði ráðherranefnd (sbr. ákvæði til bráðabirgða), er hafi það hlutverk að kanna möguleika á breyttu eignarhaldi á flutningsfyrirtækinu, í gegnum beint eignarhald ríkis og/eða sveitarfélaga, og gera tillögu um kaup ríkis og/eða sveitarfélaga á hlut orkufyrirtækja í flutningsfyrirtækinu. Meðan könnun á framtíðarfyrirkomulagi fer fram er núverandi eignarhaldi á Landsneti hf. haldið óbreyttu með ákvæðinu. Nefndin skal skila tillögum eigi síðar en 31. desember 2012.

Orkustofnun áréttar þau sjónarmið um eignarhald hagsmunaaðila sem koma fram í athugasemdum með fyrrgreindu frumvarpi. Einnig vekur Orkustofnun athygli á því að ekki eru sett tímamörk að öðru leyti, eins og var með lögum nr. 19/2011, þar sem gert var ráð fyrir breyttu eignarhaldi 1. janúar 2015.

Um 6. gr.

Ákvæði til bráðabirgða XVI í lögunum orðast svo:

Ákvæði 2.–4. másl. 1. mgr. 14. gr. koma til framkvæmda 1. janúar 2014.

Með 6. gr. frumvarpsins er lagt til að frestað verði enn um sinn og nú um tvö ár, framkvæmd ákvæða 14. gr. raforkulaga varðandi aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisþátta í rekstri orkufyrirtækja.

Unnið hefur verið að aðskilnaði sérleyfis- og samkeppnisþátta orkufyrirtækja og er sú vinna langt á veg komin. Þannig eru HS Orka og HS Veitur rekin í tveimur sjálfstæðum fyrirtækjum, en Norðurorka og RARIK hafa stofnað orkusölu fyrirtækin Fallorku og Orkusölu sem dótturfélag. Orkustofnun hefur enn ekki tekið afstöðu til þess hvort umræddur aðskilnaður sé fullnægjandi eða í samræmi við ákvæði raforkulaga að skilningi Orkustofnunar. Orkustofnun hefur hins vegar gefið út leiðbeiningarum hvernig æskilegt sé að haga þessari aðgreiningu og var þá gert ráð fyrir að henni yrði lokið fyrir árslok 2011.

Eins og fram kemur í almennum athugasemdum við frumvarpið, var gildistöku framangreindrar breytingar á 14. gr. raforkulaga frestað til 1. janúar 2010 með samþykkt laga nr. 30/2009, um breytingu á raforkulögum. Með lögum nr. 142/2009, um breytingu á raforkulögum, var gildistöku breytingar á 14. gr. raforkulaga, varðandi aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisþátta í rekstri orkufyrirtækja, frestað í annað sinn til 1. janúar 2011. Í báðum tilfellum var í greinargerð vísað til aðstæðna á fjármálamörkuðum og viðkvæmrar stöðu orkufyrirtækja varðandi fjármögnun. Gildistöku ákvæðisins var svo enn frestað með lögum nr. 148/2010, til loka árs 2011 að ósk eigendaneftdar Orkuveitu Reykjavíkur.

Eins og fram kemur hefur ákvæði 14. gr. raforkulaga, um aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisþátta í rekstri orkufyrirtækja, verið frestað þrívégis með vísan til aðstæðna á fjármálamörkuðum.

Orkustofnun tekur ekki afstöðu til þess hvort fallast megi á þau sjónarmið, að rétt sé, að fresta í fjórða sinn, tímabundið, framkvæmd ákvæða 14. gr. raforkulaga varðandi aðgreiningu samkeppnis- og sérleyfisþátta í rekstri orkufyrirtækja, í ljósi þeirra aðstæðna sem enn eru á fjármálamörkuðum og vegna viðkvæmrar stöðu orkufyrirtækjanna.

Orkustofnun vekur hins vegar athygli á því að vegna þess hve Orkuveita Reykjavíkur er stór aðili á raforkumarkaði munu endanleg áhrif samkeppnis á þeim markaði þó vart liggja fyrir, fyrr en Orkuveita Reykjavíkur hefur aðskilið sérleyfis- og samkeppnisrekstur sinn.

Orkustofnun gerir ekki að öðru leyti frekari athugasemdir vegna frumvarpsins.

Virðingarfyllst,
f. h. orkumálastjóra


Skúli Thoroddsen


Harpa Þórunn Petursdóttir

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/745
komudagur 9. 12. 2011



Atvinnuveganefnd Alþingis
Nefndasviði
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 9.12.2011

Efni: Umsögn Orkuveitu Reykjavíkur þingskjal

Á fundi atvinnumálanefndar Alþingis í dag var þess óskað að Orkuveita Reykjavíkur tæki formlega afstöðu til þeirrar tillögu sem fram kemur í umsögn Seðlabanka Íslands, dags. 7. desember 2011 um frumvarp til laga um Landsvirkjun o.fl., 318. mál. Í tillögu Seðlabanka Íslands felst að í stað þess að vísa til „fjármálagerninga“ skv. lögum um verðbréfavíðskipti eins og gert er í frumvarpinu verði hugtakið „fjárhagslegar skuldbindingar“ notað, þar sem „fjármálagerningar“ nái ekki yfir alla þá gerninga sem Landsvirkjun notar til fjármögnunar fyrirtækisins.

Orkuveita Reykjavíkur tekur undir nauðsyn réttrar hugtakanotkunar í þessu sambandi og telur að réttara sé að vísa í lögnum í „nýjar fjárhagslegar skuldbindingar“. Í tilviki Orkuveitu Reykjavíkur myndu þar falla undir lánasamningar, skuldabréf og afleiðusamningar/framvirkir samningar.

Virðingarfyllst,



Elín Smáradóttir, hdl.

Alþingi
Erindi nr. P 140/673
komudagur 7.12.2011



Atvinnuveganefnd Alþingis
Nefndasviði
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 7.12.2011

Efni: Umsögn Orkuveitu Reykjavíkur þingskjal 372, 318. mál

Orkuveitu Reykjavíkur hefur borist erindi atvinnumálanefndar Alþingis, dags. 2. desember 2011, þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983, um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum, nr. 65/2003 o.fl. lögum.

Breyting á lögum nr. 139/2001 um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur.

Orkuveita Reykjavíkur fagnar þeirri tillögu sem fram kemur í 3. gr. frv. þar sem breytingin mun skýra til muna og taka af tvímæli um ábyrgð eigenda á skuldbindingum fyrirtækisins. Hugtakið „lánaskuldbindingar“ í gildandi lögum er ekki nægilega skýrt og því til mikilla bóta að notað hugtakið „fjármálagerningar“ sem skilgreint er í lögum um verðbréfavíðskipti.

Orkuveita Reykjavíkur bendir á að í 2. mgr. 1. gr. er annað ákvæði varðandi ábyrgðir eigenda, sem valdið hefur vafa í framkvæmd. Í 3. ml. 2. mgr. 1. gr. segir: *Ábyrgð eigenda skal ekki nema hærra hlutfalli en 80% af lánsfjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð.* Við setningu ákvæðisins var gengið út frá því að alltaf þyrfti að vera a.m.k. 20% eiginfjárframlag í einstökum verkefnum. Sá vafi sem komið hefur upp í framkvæmd varðar það hvort að ábyrgð eigenda geti einungis tekið til 80% af þeim 80% af framkvæmdakostnaði, sem tekin eru að láni, þ.e. 64% af heildar fjárförf verkefnis. Þessi afstaða er ekki í samræmi við það sem gengið var út frá við setningu laganna. Vafi um heimildir í þessu sambandi hefur valdið erfiðleikum í framkvæmd, þar sem lánveitendur er ófúsir að veita lánafyrirgreiðslu með 80% ábyrgð eigenda á. Eðlilegra hlýtur að vera að ábyrgðin sé 100% á þeim fjárhæðum sem heimilt er að taka að láni til framkvæmda. Því telur Orkuveita Reykjavíkur mjög til skýringar ef tekin væru af öll tvímæli um að ábyrgð eigenda geti tekið til 80% af framkvæmdakostnaði hvers verkefnis og leggur til að 3. ml. 2. mgr. 1. gr. orðist svo:

Ábyrgð eigenda skal ekki nema hærra hlutfalli en 80% af fjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð.

Rétt er að minna á að skv. 3. mgr. 1. gr. laga nr. 139/2001 greiðir Orkuveita Reykjavíkur eigendum árlegt ábyrgðargjald Orkuveita Reykjavíkur af þeim lánaskuldbindingum sem ábyrgð eigenda er á og svarar ábyrgðargjaldið að fullu til þeirrar ívilnunar sem fyrirtækið

nýtur, á grunni ábyrgðar eigenda, í formi hagstæðari lánskjara umfram þau kjör sem almennt bjóðast á markaði án ábyrgðar. Ábyrgðargjald það sem Orkuveita Reykjavíkur greiðir er ákveðið á grundvelli mats óháðs aðila á lánakjörum með og án ábyrgðar eigenda og skal gjaldið reiknað af höfuðstól gjaldskyldra skuldbindinga. Árið 2010 greiddi Orkuveita Reykjavíkur eigendum fyrirtækisins 715.990.213,- krónur í ábyrgðargjald.

Breyting á raforkulögum nr. 65/2003 m. s. br.

Í frumvarpinu er lagt til að fallið verði frá þeirri ákvörðun, sem lögfest var með breytingalögum nr. 19/2011, að flutningsfyrirtækið skyldi verða í beinni eigu ríkisins og/eða sveitarfélaga frá og með 1. janúar 2015. Í samræmi við það hefur Orkuveita Reykjavíkur gert ráð fyrir að hlutur fyrirtækisins í Landsneti yrði seldur og hefur verið áætlað að 400 milljónir fengjust fyrir hlutinn. Ef ekki verður af sölu hlutarins verður Orkuveita Reykjavíkur að leita annarra leiða til að afla fjárens, með niðurskurði í rekstri eða sölu annarra eigna.

Lagt er til í frumvarpinu að uppskiptingu orkufyrirtækja verði frestað enn um sinn og nú til 1. janúar 2014. Innan Orkuveitu Reykjavíkur hefur verið unnið mikið starf við undirbúning uppskiptingar og verður þeirri vinnu haldið áfram af fullum krafti, þrátt fyrir frestun á gildistöku ákvæðis 2.-4. m. l. 1. mgr. 14. gr. raforkulaga. Gert er ráð fyrir að unnt verði að ljúka vinnunni á árinu 2012 og lögð er áhersla á að formleg uppskipting komi til framkvæmda eins fljótt og unnt er, en ekki verði beðið með hana til 1. janúar 2014. Um rökstuðning fyrir beiðni um frestun gildistöku uppskiptingar vísast til erindis eigendanefndar Orkuveitu Reykjavíkur til iðnaðarráðherra, sem getið er í athugasemdum með frumvarpinu.

Virðingarfyllst,



Elín Smáradóttir, hdl.

Atvinnuveganefnd Alþingis
Nefndasviði
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 14.12.2011

Efni: Tillaga um breytingu á lögum um Orkuveitu Reykjavíkur.

Orkuveita Reykjavíkur vísar til fundar atvinnuveganefndar Alþingis þann 9. desember s.l., þar sem fjallað var um 318. mál - Landsvirkjun o.fl. Þar gerðu fulltrúar Orkuveitu Reykjavíkur grein fyrir því að ákvæði 2. mgr. 1. gr. laga nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, varðandi ábyrgðir eigenda, hefur valdið vafa í framkvæmd.

Í 3. ml. 2. mgr. 1. gr. segir: *Ábyrgð eigenda skal ekki nema hærra hlutfalli en 80% af lánsfjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð.* Markmið ákvæðisins var að tryggja að alltaf kæmi til a.m.k. 20% eiginfjárframlag í einstökum verkefni. Sá vafi sem komið hefur upp í framkvæmd varðar það hvort að ábyrgð eigenda geti einungis tekið til 80% af þeim 80% af framkvæmdakostnaði, sem tekin eru að láni, þ.e. 64% af heildar fjárförf verkefnis. Við setningu laganna kom þetta sjónarmið ekki fram og var ekki gert ráð fyrir þessari túlkun ákvæðisins.

Vafi um heimildir í þessu sambandi hefur valdið erfiðleikum í framkvæmd, þar sem lánveitendur er ófúsir að veita lánafyrirgreiðslu með 80% ábyrgð eigenda á. Í þessu sambandi er vísað til meðfylgjandi minnisblaðs Local lögmanna, dags. 22. nóvember 2011, um ábyrgð Reykjavíkurborgar á lánaskuldbindingum Orkuveitu Reykjavíkur, sem aflað var í tengslum við fyrirhugaða lántöku Orkuveitu Reykjavíkur hjá Lánasjóði sveitarfélaga.

Niðurstaða minnisblaðsins er eftirfarandi:

Heimild eigenda OR til ábyrgðar á lánum OR er takmörkuð við 80% af lánsfjárförf verkefnis. Ábyrgðin miðast við 80% af því láni sem tekið er til fjármögnunar tiltekins verkefnis. Eigendum OR er þannig ekki heimilt að gangast í fulla ábyrgð á láni til OR, þó lánsfjárhæðin sé innan við 80% af heildarkostnaði verkefnis, enda miðast eigendaábyrgðin að hámarki við 64% af heildarkostnaði.

Eðlilegra hlýtur að vera að ábyrgðin sé 100% á þeim fjárhæðum sem heimilt er að taka að láni til framkvæmda. Því telur Orkuveita Reykjavíkur mjög til skýringar ef tekin væru af öll tvímæli um að ábyrgð eigenda geti tekið til 80% af framkvæmdakostnaði hvers verkefnis og leggur til að 3. ml. 2. mgr. 1. gr. orðist svo:

Ábyrgð eigenda skal ekki nema hærra hlutfalli en 80% af fjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð.

Bent er á að samkvæmt umsögn ríkisábyrgðarsjóðs til atvinnuveganefndar frá 10. desember 2011 er ábyrgð ríkissjóðs á lántökum Landsvirkjunar ótakmörkuð. Í umsögninni segir m.a.:

Í þessu sambandi er rétt að fram komi, að ekki hefur verið talið að þessi ákvæði ættu við þegar um er að ræða ríkisábyrgð til ríkisaðila, þ.e. þeirra sem njóta ríkisábyrgðar á allar



sínar skuldbindingar, m.a. Landsvirkjun. Það leiðir að eðli slíkrar eigendaábyrgðar að ríkisábyrgðin næði í þeim tilvikum hvort eð er til 20 % eiginfjárframlagsins og 100 % þeirra lána sem fyrirtækið tæki vegna verkefnis.

Samkvæmt þessu er regin munur á aðstöðu Orkuveitu Reykjavíkur og Landsvirkjunar, ef eigendaábyrgð vegna lántaka Orkuveitu Reykjavíkur getur ekki numið nema 64% af fjárþörf verkefnis en ríkisábyrgð vegna Landsvirkjunar er 100%.

Rétt er að halda því til haga í þessu samhengi að skv. 3. mgr. 1. gr. laga nr. 139/2001 greiðir Orkuveita Reykjavíkur eigendum árlegt ábyrgðargjald af þeim lánaskuldbindingum sem ábyrgð eigenda nær til og svarar ábyrgðargjaldið að fullu til þeirrar ívilnunar sem fyrirtækið kann að njóta í formi hagstæðari lánskjara umfram þau kjör sem almennt bjóðast á markaði án ábyrgðar. Ábyrgðargjald það sem Orkuveita Reykjavíkur greiðir er ákveðið á grundvelli mats óháðs aðila á lánakjörum með og án ábyrgðar eigenda og skal gjaldið reiknað af höfuðstóli gjaldskyldra skuldbindinga. Árið 2010 greiddi Orkuveita Reykjavíkur eigendum fyrirtækisins 715.990.213,- krónur í ábyrgðargjald.

Virðingarfyllst,

Elín Smáradóttir, hdl.

Reykjavík 10. desember 2011

Atvinnuveganefnd Alþingis
nefnasvid@althingi.is
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 140/758
komudagur 10.12.2011

Á fundi með atvinnuveganefnd Alþingis hinn 9. desember sl., þar sem undirritaður mætti vegna umsagnar Ríkisábyrgðasjóðs um mál nr. 318, óskaði formaður nefndarinnar, Kristján Möller, þess, að Ríkisábyrgðasjóður gæfi álit á tilteknu atriði í umsögn Orkuveitu Reykjavíkur er varðar breytingu (lög nr. 144/2010) sem gerð var á sl. ári á lögum um Orkuveitu Reykjavíkur. Þar var kveðið á um að nýjar lántökur sem njóta ættu ábyrgðar eiganda Orkuveitunnar mættu ekki nema meiru en 80 % af lánsfjárförf verkefnis.

Meginmarkmið lagabreytingarinnar á sl. ári mun hafa verið að svara tilmælum ESA um að eigendaábyrgð Orkuveitunnar væri í samræmi við ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð. Segir í greinargerð með lagafrumvarpinu að í breytingunni “felist að ábyrgðin sé ekki ótakmörkuð, hún nái eingöngu til lánaskuldbindinga og að fyrir hana sé greitt hæfilegt ábyrgðargjald”. Ennfremur segir að ESA líti svo á að eiganda Orkuveitu Reykjavíkur sé heimilt að veita ábyrgð á lánaskuldbindingum fyrirtækisins, að því gefnu að hæfilegt ábyrgðargjald sé greitt fyrir. Var síðan kveðið á um í frumvarpinu að fengið yrði mat óháðs aðila um hve hátt ábyrgðargjaldið þyrfti að vera til að þess að jafna mun á lánskjörum sem fyrirtækið nýti vegna eigendaábyrgðar sinnar og þess ef eigendaábyrgðarinnar nýti ekki við.

Í nefndri greinargerð er einnig vísað til þess að gæta þurfi samræmis við lög um ríkisábyrgðir nr. 121/1997, þar sem kveðið er á um að eiginfjárframlag ábyrgðarþega skuli vera a.m.k. 20 % af heildarfjárförf verkefnis og ábyrgðarlánið megi ekki nema meiru en 75 % af lánsfjárförf vegna verkefnisins.

Þegar veita skal ríkisábyrgð samkvæmt ofangreindum lögum um ríkisábyrgðir er einnig kveðið á um að teknar skuli fullnægjandi tryggingar, sem yfirleitt er veð í fasteign, vegna áhættu af ábyrgðarveitingunni. Sú veðtrygging er metin sérstaklega og á að standa undir ábyrgðarláninu, án tillits til þess hvernig öðrum lánnum fyrirtækisins reiðir af. Mörkin, sem sett eru í þeim lögum um að ábyrgðarlán megi ekki nema meir en 75 % af heildarlánsfjárförf vegna verkefnis, eru hluti af þeim skilyrðum sem þurfa að vera fyrir hendi þegar slík ríkisábyrgð er veitt, og þjóna þeim tilgangi að draga úr vægi ríkisábyrgða og áhættu ríkissjóðs.

Í þessu sambandi er rétt að fram komi, að ekki hefur verið talið að þessi ákvæði ættu við þegar um er að ræða ríkisábyrgð til ríkisaðila, þ.e. þeirra sem njóta ríkisábyrgðar á allar sínar skuldbindingar, m.a. Landsvirkjun. Það leiðir að eðli slíkrar eigendaábyrgðar að ríkisábyrgðin næði í þeim tilvikum hvort eð er til 20 % eiginfjárframlagsins og 100 % þeirra lána sem fyrirtækið tæki vegna verkefnis.

Ákvæðum um Landsvirkjun og Orkuveituna hefur nú verið breytt (lög nr. 144/2010) í þá veru að sérstakt samþykki eigenda þarf til þess að ný fjárskuldbinding njóti eigendaábyrgðarinnar. Þrátt fyrir það er starfsumhverfi þessara fyrirtækja að því leyti sérstakt, að allar fjárskuldbindingar þeirra njóta ábyrgðar eigenda sinna, nema að því leyti sem varðar ný lán tekin án sérstaks samþykkis eigendanna. Þau lán eru hins vegar tryggð með öllum eignum þessara fyrirtækja og myndu, ef illa færi, rýra þann hlut sem væri til greiðslu þeirra lána fyrirtækjanna sem nytu ábyrgðar eigendanna.

Í greinargerð breytingarlaganna frá sl. ári (lög nr. 144/2010) segir að eigendaábyrgð á einstökum lánaskuldbindingum viðkomandi fyrirtækja sé ekki andstæð EES-samningnum svo framarlega sem greitt sé hæfilegt ábyrgðargjald í samræmi við lög um ríkisábyrgðir. Slíkt ábyrgðargjald þurfi að byggjast á samanburði á lánskjörum viðkomandi fyrirtækis með eða án eigendaábyrgðar.

Samkvæmt umsögn Orkuveitunnar mun slíkt mat hafa farið fram varðandi lánaskuldbindingar Orkuveitunnar og ábyrgðargjald tekið mið af því.

Sé horft til þess sem hér hefur verið rakið virðist samkeppnissjónarmiða hafa verið gætt, og að ekki bera nauðsyn til þess að kveða á um að lán Orkuveitunnar megi ekki nema meir en 80 % af lánsfjárbörf vegna verkefnis. Enda verður ekki séð að með því verði betur náð þeim markmiðum sem stefnt var að með lagabreytingunni á sl. ári.

Rétt er geta þess að lokum, að með hliðsjón af atvikum öllum, m.a. því að framangreint álitafni heyrir ekki beint undir Ríkisábyrgðasjóð, en er gefið vegna óska atvinnuveganefndar Alþingis á fundi 9. þ.m. eins og áður er getið, má ekki skoða þetta sem formlegt álit Ríkisábyrgðasjóðs eða Seðlabanka Íslands..

Virðingarfyllst,

Sigurður G. Thoroddsen
lögfræðingur Ríkisábyrgðasjóði
Seðlabanka Íslands



SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Alþingi
b.t. Atvinnuveganefndar Alþingis
Kirkjustræti
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 140/711
komudagur 7.12.2011

Reykjavík, 7. desember 2011

Tilv.: 1112003

Varðar: Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983, um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum, nr. 65/2003, og lögum nr. 19/2011, um breytingu á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum (eigendaábyrgðir, eignarhald flutningsfyrirtækisins og frestun fyrirtækjaaðskilnaðar) – 318 mál.

Vísað er til tölvupósts frá nefndasviði Alþingis dags. 2. desember. Í póstinum er þess farið á leit við Samkeppniseftirlitið að stofnunin veiti álit sitt á frumvarpi til laga um breytingu á lögum nr. 42/1983, um Landsvirkjun, lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, raforkulögum, nr. 65/2003, og lögum nr. 19/2011, um breytingu á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum (eigendaábyrgðir, eignarhald flutningsfyrirtækisins og frestun fyrirtækjaaðskilnaðar), hér eftir nefnt frumvarpið.

Samkeppniseftirlitið hefur tjáð sig um flest atriði frumvarpsins áður með einum eða öðrum hætti og mun því ekki fjalla um öll ákvæði frumvarpsins hér á eftir. Er vísað til umsagnar Samkeppniseftirlitsins um breytingu á raforkulögum nr. 65/2003 með síðari breytingum – 204. mál dags. 10. desember 2010 og umsagnar við frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 121/1997, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum, 187. mál. dags. 25. nóvember 2010 um nánari sjónarmið stofnunarinnar.

1.

Samkeppniseftirlitið telur sterk rök fyrir því að aðgreining á milli sérleyfis og samkeppnisþátta sé skýr. Er Samkeppniseftirlitinu heimilt að kveða á um fyrirtækjaaðskilnað í vissum tilvikum á grundvelli 14. gr. samkeppnislaga. Stofnuninni er jafnframt heimilt að kveða á um slíkan aðskilnað á milli sérleyfisstarfsemi raforkufyrirtækja og samkeppnisstarfsemi á grundvelli ákvæðis 2. mgr. 27. gr. raforkulaga.

Hefur Samkeppniseftirlitið nú til rannsóknar hvort Orkuveita Reykjavíkur hafi brotið gegn ákvæðum samkeppnislaga og raforkulaga meðal annars með því að nýta einkaleyfisstarfsemi til þess að styðja við samkeppnisstarfsemi. Rannsókn málsins er ekki



lokið. Telur Samkeppniseftirlitið rétt að taka fram í þessu samhengi að samtöl Samkeppniseftirlitsins við fyrirtæki sem starfa á þessum markaði, samráð við aðrar opinberar stofnanir og ábendingar sem stofnuninni hafa borist benda til þess að margvíslegur ávinningur verði af aðskilnaði sérleyfis- og einkaleyfisstarfsemi raforkufyrirtækja.

Í almennum athugasemdum með frumvarpinu er vísað til skýrslu Hagfræðistofnunar Háskóla Íslands dags. 1. nóv. sl. sem Iðnaðarráðuneytið fól stofnuninni að gera. Fram kemur í skýrslunni að á undanförunum árum hafi raforkuverð hækkað minna en verðlag almennt. Er á það bent í skýrslunni að hlutfallslega fá heimili hafi skipt um raforkusala en fyrirtæki nýti reyndar þorra þess orkumagns sem seldur er. Hafa þau skipt um orkusala í meira mæli en heimili. Sú staðreynd að hægt er að skipta um raforkusala getur þó haft áhrif þar sem það hvetur raforkusala til þess að fylgjast með verðum hvers annars og gæta þess að stilla verðlagningu í hóf. Hagfræðistofnun telur erfitt að greina ítarlega áhrif aðskilnaðar orkufyrirtækja en telur erfitt að sjá að kostnaður hafi aukist mikið við aðgreininguna. Um þetta segir nánar tiltekið í skýrslunni:

„Í samtölum við forráðamenn raforkufyrirtækja kom ekki fram að mikill kostnaður hefði fylgt þessum aðskilnaði, og ekki verður heldur séð af ársreikningum fyrirtækjanna að aðskilnaðurinn hafi verið kostnaðarsamur, þar sem þar eru hvorki merki um einskíptiskostnað við uppskiptinguna né kerfisbundinn aukalegan kostnað.“

Síðar í skýrslunni segir svo um aðskilnaðinn:

„Umgjörð raforkumála hefur náð að skapa samkeppni í raforkusölu til fyrirtækja. Sú samkeppni hefur leitt af sér lægra raunverð raforku og þar af leiðandi bætt rekstrarskilyrði fyrirtækja sem mögulega skilar sér í lægra verði til neytenda. Erfitt er hins vegar að meta þennan ávinning og bera saman við mögulegan kostnaðarauka við aðskilnað.“

[...]

Hvort lítil virkni á markaði í raforkusölu til heimila er vegna þess að ekki hafi tekist að skapa nægilega umgjörð varðandi aðskilnað sérleyfis- og samkeppnishluta er erfitt að segja. Hins vegar er ljóst að frekari og skilvirkari aðskilnaður sérleyfis- og samkeppnishluta stuðlar að bættri samkeppni á raforkumarkaði og stórt skref verður tekið í þá átt þegar Orkuveita Reykjavíkur aðskilur sína starfsemi“

Samkeppniseftirlitið telur að sú afstaða sem birtist í ívitnuðum málsgreinum skýrslunnar sé í meginatriðum í samræmi við það sem komið hefur fram í rannsóknum Samkeppniseftirlitsins.

Svo sem fram kemur í almennum athugasemdum við frumvarpið hefur Orkuveita Reykjavíkur áður óskað eftir framlengingu á aðskilnaði á milli sérleyfis- og samkeppnisþátta í rekstri fyrirtækisins. Í athugasemdunum segir svo um rökstuðning Orkuveitunnar:



„Í bréfi eigendanevndar Orkuveitu Reykjavíkur, dags. 8. nóvember 2011, kemur fram að verulegir fjárhagslegir hagsmunir eru í húfi við uppskiptingu Orkuveitu Reykjavíkur. Þeir mikilvægustu snúi að skattamálum og samskiptum við lánardrottna fyrirtækisins. Milljarða hagsmunir séu í húfi að vel takist til við aðskilnað samkeppni- og sérleyfisþátta starfsemi Orkuveitunnar. Almennur órói einkenni enn þá fjármálakerfi heimsins og því þurfi nánara samráð við stjórnvöld og lánveitendur vegna uppskiptingar fyrirtækisins. Þar af leiðandi sé óskað eftir viðbótarfresti.“

Samkeppniseftirlitið hefur umrætt bréf ekki undir höndum og á því erfitt með að leggja mat á rökstuðning sem þar kann að finnast. Vera má að hér sé um áþekkan rökstuðning að ræða og áður var settur fram. Sé það svo er að mati Samkeppniseftirlitsins erfitt að sjá hvers vegna Orkuveitan sendir Alþingi rökstuðning sinn svo seint sem raun ber vitni. Samkeppniseftirlitinu er ekki kunnugt um neina breytingu í starfsemi OR sem kallar á að lögum sé breytt svo skyndilega.

OR er stærsta félag landsins á sviði smásölu á raforku. Má því ljóst vera að það getur haft mikil áhrif á samkeppni á þeim markaði sem félagið starfar. Þeir keppinautar OR sem á annað borð hafa skyldu til að greina á milli rekstrarþátta sinna hafa þegar gripið til nokkurra ráðstafana í þá átt. Telur Samkeppniseftirlitið að það sé ósanngjarnt gagnvart þeim að stærsta félag landsins á sviði smásölu á raforku hafi komist undan því að grípa til sambærilegra aðgerða.

2.

Samkeppniseftirlitið telur jafnframt rétt að fram komi að stofnunin telur að það sé til bóta að flutningsfyrirtæki raforku sé óháð dreifiveitum, raforkusölum og raforkuframleiðendum að því marki sem kostur er. Væri félagið í beinu eignarhaldi ríkisins má auka sjálfstæði flutningsfyrirtækisins gagnvart öðrum fyrirtækjum á markaðnum. Telur Samkeppniseftirlitið að það styðji við önnur markmið raforkulaga og sé jafnframt til þess fallið að auka jafnræði á meðal viðskiptavina flutningsfyrirtækisins. Rétt er að taka það fram að Samkeppniseftirlitinu hafa fram að þessu ekki borist vísbendingar um möguleg brot flutningsfyrirtækisins á samkeppnislögum eða um neikvæðar afleiðingar af háttsemi þess fyrir samkeppni.

3.

Með vísan til þess sem að framan greinir er það afstaða Samkeppniseftirlitsins að ekki sé ástæða til þess að gera athugasemdir við önnur ákvæði frumvarpsins en 6. gr. Leggur Samkeppniseftirlitið til að ákvæðið verði fellt úr frumvarpinu.

Virðingarfyllt,
F.h. Samkeppniseftirlitið

Snorri Stefánsson



Alþingi
Erindi nr. P 140/710
komudagur 7.12.2011

Reykjavík 7. desember 2011

Nefndasvið Alþingis
nefndasvid@althingi.is
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um Landsvirkjun o.fl., 318 mál.

Með lagabreytingu á 139. löggjafarþingi var ábyrgð ríkisins á skuldbindingum Landsvirkjunar þrengd, þannig að eftir gildistöku laganna ber ríkið aðeins ábyrgð á þeim nýju skuldbindingum fyrirtækisins sem fjármálaráðherra heimilar sérstaklega skv. 9. gr. laga um Landsvirkjun. Heimild ráðherra til þess að veita ríkisábyrgð náði skv. lagabreytingunni til nýrra lána.

Með því frumvarpi sem hér liggur fyrir er ætlað að skerpa á þeim skilningi, sem menn munu hafa haft í huga við ofangreinda breytingu, að heimild til ríkisábyrgðar næði einnig til skuldbindinga sem Landvirkjun hefur stofnað til t.d. á sviði áhættuvarna. Er því hugtakið „fjármálagerningar“ sett í stað „nýjar lántökur“.

Þetta er jákvætt svo langt sem það nær. Hins vegar tekur hugtakið „fjármálagerningur“, eins og það er skýrt í lögum um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007, einungis til tiltekinna fjárskuldbindinga á sviði verðbréfaréttar, þ.e. til framseljanlegra verðbréfa sem hægt er að eiga víðskipti við á fjármagnsmarkaði og afleiðusamninga almennt.

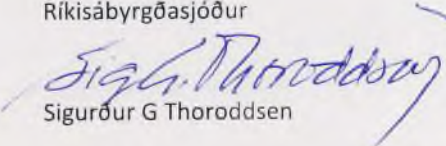
Landsvirkjun fjármagnar sig að verulegu leyti með lánasamningum við banka. Slíkir samningar eru með gagnkvæmum skyldum aðila og ekki öruggt að þeir séu framseljanlegir til víðskipta á fjármagnsmarkaði. Því er engan veginn tryggt að þeir falli undir hugtakið „fjármálagerningur“. Ef ætlunin er að fjármálaráðherra geti veitt ríkisábyrgð á slíka lánasamninga þá er ekki víst að hugtakið „fjármálagerningur“ dugi. Betra er að nota hugtak sem nær yfir allar þær gerðir fjárskuldbindinga sem um er að ræða.


Því er hér mælt með eftirfarandi breytingum á frumvarpinu:

1. gr. Í stað „nýir fjármálagerningar“ komi: „nýjar fjárhaugslegar skuldbindingar“
Sama á við um 2. gr. frumvarpsins um breytingu á ákvæði til bráðabirgða, svo og um samsvarandi breytingar sem frumvarpið gerir ráð fyrir á lögum nr. 139/2001 um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur.

Að öðru leyti eru ekki gerðar athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllt
SEÐLABANKI ÍSLANDS
Ríkisábyrgðasjóður


Sigurður G Thoroddsen


Hafsteinn Hafsteinnsson

SEÐLABANKI ÍSLANDS

KALKOFNSVEGI 1 - 150 REYKJAVÍK

SÍMI: 569 9600 - NETFANG: sedlabanki@sedlabanki.is - BRÉFASÍMI: 569 9603

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/735
komudagur 8.12.2011



Nefndasvið Alþingis
Atvinnuveganefnd
b/t Benedikt S. Benediktsson
nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 8. desember 2011.

Efni: Frumvarp til laga um breytinga á lögum um Landsvirkjun ofl. (318.mál)

Viðskiptaráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp sem felur í sér ýmsar breytingar á lögum um Landsvirkjun, um stofnun sameignarfyrirtækisins um Orkuveitu Reykjavíkur og raforkulögum.

Viðskiptaráð Íslands gerir ekki sérstakar athugasemdir við ofangreint frumvarp en vill þó styðja við framkomnar athugasemdir er varða frestun á ákvæði vegna sjálfstæðis flutningsfyrirtækis. Eðlilegt er að Ísland fari að þeim kröfum sem gerðar eru í EES samningnum í þessum efnunum. Samkvæmt þeim eru Ísland skuldbindið til að tryggja sjálfstæði og óhæði flutningsfyrirtækis. Gildistöku ákvæði er kveður á um aðskilnað í rekstri hefur verið frestað þrisvar áður, rík ástæða er til að tryggja fullnægjandi samkeppnisaðstæður á raforkumarkaði og því mikilvægt að aðskilnaður sérleyfis- og einkaleyfisstarfsemi verði tryggður. Af þessum ástæðum leggur Viðskiptaráð til að 6.gr ofangreind frumvarps verði fellt niður.

Viðskiptaráð Íslands leggur til að frumvarpið nái fram að ganga að undanskilinni 6.gr þess sem verður felld brott.

Virðingarfyllst,

Þórdís Bjarnadóttir
Lögfræðingur
Viðskiptaráð Íslands